

Asia: VN/15881/2025

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristövaikutusten arviointiyhdistys Yva ry haluaa lausua SOVA-arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arviointisuunnitelmassa on todettu, että siinä tarkastellaan ainoastaan päätösluonnoksessa osoitettavia talousvyöhykkeen tuulivoima-alueita. Kuitenkin on selvää, että päätös tulee ohjaamaan konkreettisten hankkeiden sijoittumisen juuri näille alueille, ja toisaalta muut osat talousvyöhykkeestä käytännössä rajautuvat merituulivoimahankkeiden kannalta pois vähintäänkin useiden vuosien ajaksi. Tästä syystä yhdistyksen näkemyksen mukaan päätöksen ohjausvaikutuksessa keskeisintä on osoitettavien (potentiaalisten) merituulivoima-alueiden sijainti. Tämän seikan tulisi heijastua myös ympäristöarvioinnissa. Arvioinnissa tulisi joko tarkastella laajemmin mahdollisia sijoittumisalueita tai esittää ne syyt, miksi päätöksessä ja ympäristöarvioinnissa nyt mukana olevat alueet on valittu päätöksen mukaisiksi alueiksi. Valintaperusteet ja valintaprosessi tulisi esittää riittävällä tarkkuudella, jotta ympäristöarvioinnin perusteella on mahdollista muodostaa perusteltu näkemys siitä, ovatko päätöksessä tarkoitettut alueet ympäristövaikutusten kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisia. Koska alueiden valintaprosessia ei ole lainkaan avattu, ei arviointisuunnitelman pohjalta ole mahdollista päätellä, tuleeko arviointiselostus olemaan riittävä. Vaihtoehtojen muodostamisessa valittu vaihtoehto 1, osittainen toteuttaminen, on perusteltu keskeisimmiltä osin. Kuitenkin alle maksimivaihtoehdon (kaikki alueet toteutetaan täysin) jääviä vaihtoehtoja olisi hyvä käsitellä muutoinkin, esimerkiksi kaikille osa-alueille sijoittuva, osa-aluetta pienempi hanke(kokonaisuus).

Yhdistys tunnistaa, että SOVA-vaiheessa ei ole tarpeenkaan tarkastella yksityiskohtaisesti kaikkia vaikutuspolkuja. Kuitenkin yhdistys kiinnittää huomiota siihen, että rakennus- ja purkuvaiheen osalta on keskeisinä vaikutusketjuina tunnistettu vedenlaadun mahdollinen heikkeneminen sekä haitta-aineiden liukeneminen sedimentistä veteen. Näiden ohella lienee syytä tarkastella viimeistään hankekohtaisessa YVA-menettelyssä myös sedimentin laskeutumista takaisin pohjaan rakennus- tai

purkupaikan ympäristössä. Riipuen pohjan laadusta ja eliöstöstä mahdolliset tukahduttamisvaikutukset on syytä selvittää. Lisäksi suunnitelman sivulla 20 mainittu mahdollisesti muodostuva riuttavaikutus on huomioitava purkuvaiheessa, mikäli tuulivoimaloiden perustuksiin on ehtinyt syntyä ympäristöä rikkaampaa biodiversiteettiä. Mikäli näin on tapahtunut, voi purkamisvaiheessa aiheutua huomattavaakin vahinkoa, ellei tilannetta selvitetä ja toimia suunnitella sen mukaisesti.

Riikonen Janna
Yva ry